

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyilttér sora 30 fillér.

Felölös szerkesztő:
Csernicsek Imre.
 Társ-szerkesztő:
Haris György.

Szerkesztő **Rothschild Zsigmond.**

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Csernicsek Imre, Palánka.

A kultura terjesztői.

Nem vagyunk barátjai a külföldi minták majmolásának, különösen amikor ezek a minták hazai sajátos viszonyainkba csakis nemzeti jellegünk kisebb-nagyobb megsértése nélkül alig illeszthetők bele. Amiből azonban nem következik, hogy a külföldi jó példán nem volna szabad okulnunk.

Minden birodalmi német büszkén vallja, hogy hazája előrehaladt kultúráját népiskolai tanítóknak köszönheti. Nálunk az elemi iskola tanerei minden kitünőségük mellett sem vindikálhatják maguknak az érdemet azért, amit a kultura terén elértünk. Itt az érdem oroszlanrésze a tanároké, első sorban a középiskolai tanároké. Mert bár a legtöbb elemi iskolai tanító jól megveti a talajt, a művelődés épületét mégis a tanárok emelik fel a jól elkészített alapon.

Nincs az a munkálkodó osztály, amelynek tagjai a drágaság következtében megváltozott viszonyok mellett helyzetét, legalább látszólag meg ne javította volna.

Látszólag azért, mert a jobb fizetés dacára az aránytalanul nagyobb drágulás még mindig súlyosabbá teszi a megélhetést, mint annakelőtte.

Hogy járnak még hát azok, kiknek jövedelme időközben nem szaporodott?

A tanárookra kell tekintenünk, hogy ezt megtudjuk.

Ezeknek évről-évre, sőt mondhatnók évtizedről-évtizedre kijár a fizetés javítás — ígéretben, amelyet azoban semmiféle szükségleti cikket szállító sem hajlandó elfogadni.

Becsés kulturamunkájukat minden művelt ember és a felettes hatóságuk is, a legnagyobb erkölcsi elismerésben

részesíti. Hogy azonban munkálkodó elme hüvelye nem más mint fizikai test, melyet közönséges aerral nem lehet táplálni — belátni nem akarják.

A tanár, aki megfelelő társadalmi állást tölt be, akitől a társadalom kérelhetlenül követeli, hogy rangjához méltóan öltözködjék, viselkedjék és lakjon — ne lakjon jól.

A társadalmi követelmények szabják meg költségeinek mértékét, a társadalom azonban az érte fáradozónak nem adja meg erre a módot.

Anyagilag pedig kétszeresen kell nyújtani annak, a ki szellemi és erkölcsnemesítő munkájával ennek az elkorhadat, elposványosodott társadalomnak pénzzel meg se fizethető szolgáltatásokat tesz.

Joggal várja el tehát minden művelt ember, hogy ez a szegyeteljes kérdés mielőbb le fog kerülni a napirendről, s a tanárok is végre is meg fogják kapni, amit a legutolsó mesterlegény — ha másképp nem, kényszerítő eszközökkel — ki tudott magának vivni: a megélhetés lehetőségét.

HIREK.

Toborzó.

Irta: ALBA NEVIS.

Asszonytársaim! Imhol a kapu. Döngesünk ökleinkkel. Rajta! Míg ki nem táru alázatosan, S be nem léphetünk rajta.

Asszonyvéreim! Pipogya sereg. Mit tétováztok? Mire vártok? Mégse untátok meg a jármot? Mégis csudára vártok?

Kicsi a kezünk? a bőre gyöngé? De pihent vér futkos alatta! Évezrek letört akarajta Bujkál kék sorokba alatta!

A hajunkat mi — jaj, — le ne vágjuk!

Ne fonjuk hasogató kőcba Szép, fehér hátunk, kerek vállunk Ne takargassuk nyers darócba.

A szerelemből ne izzunk tréfát. A férfi légyen — nem urunk — párunk. Akivel büszkén egy sorba állunk. Akivel mindig egy sorban járunk.

Tul a sorompón, gazzal vegyesten Paradicsomi virágok nőnek. Uraim! És a föld a mienk is. Roskadt uraim! Utat a nőnek!

Tespedünk régen. Munkára vágyunk Lekeimbem az ő emberálom; Tudunk nevetni, tudunk szenvedni Miért ne juthatnánk át a határon?

Asszonytársaim! Pipogya lelkek! Ha a fogatok babérra vágjuk: Adjátok árát! És ha kidölnénk! Egy helyett kerül tizezer másik.

Puhsuk — ha kell — vérel a földet! Arcunk rózsáit vessük beleje. Ne sajnáljátok!.. Megéri bőven Annak az első győzelmes napnak Győzetlen éje.

Az ujságírás szenzációja Az Est, ez a fővárosban naponta korán délután megjelenő izléses, bátor, szabad és becsületes lap. Az Est új színekkel, új formákkal vág utat az események áradatába és mindenütt ott van, a hol szükség van a győngesség vagy az el nem ismert érdem védelmére és a szüksége mutatkozik a bűnök leplezésének. Az Est ujságírói gárdája a legnevesebb ujságírókból áll, a kik mindig odaadnak a közönségnek, ami csak független, tiszta kezű és a nagy emberi ideálókért küzdő ujságírók odaadhatnak: szívüket eszüket és munkájukat; cserébe csak a közönség szeretetét kérik. »Az Est« mindennap a legelső délutáni gyorsvonattal indul Budapestről szerteszét az országba és így az ország minden tájára legalább fél nappal előbb viszi meg az aznapi események hírét mint a többi fővárosi napilapok és azért előfizetési ára mégis havonta csak 1 kor. 40 fillér. Előfizetést akármelyik postahivatal elfogad.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

Purgo-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz. Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

A 30 filléres díjak megszűnése.
Az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló törvény a 30 filléres tanítói nyugdíj-járadékok szedését az 1910/11. tanévtől kezdve beszüntette, miért is ez időtől — e címen — sem az általányösszegeket, sem a fejenként megállapított 30 fillért beszédni, illetve befizetni nem kell.

Tilos a fegyver. A fegyvertartás korlátlan és szabad joga, mint az nálunk országszerte divik, nagyban hozzájárul a bűncselekmények szaporításához. Hevesverű legénykék akik nagyon hatalmasnak érzik magukat, ha revolver van a zsebükben, puská a kezükben, nem egyszer okoznak másoknak is szerencsétlenséget, pusztán csak azért, mert fegyver van náluk. Gyermek kezébe is gyakran jut most fegyver, ami szintén gyakori szerencsétlenség okozója. Több törvényhatóság alkotott már fegyvertartási szabályrendeletet, melyben bizonyos feltételekhez köti a fegyver birtokának, különösen viselésének jogát. Hát bizony a mi vármegyénk több községében is — különösen a csajkás kerületben, jó volna, ha a csendőrség akkor, mikor a legények táncba mennek, elszedhetné tőlük a bicskát, revolvért, botot, aminek semmi köze a mulatsághoz.

Kereskedelmi esti tanfolyam Ujvidéken. Fővárosi mintára praktikus szakemberek közreműködésével 1910 szeptember hónap a harmadik kereskedelmi esti tanfolyam megnyílik, mely hivatalosan van mindkét nembeli irodai alkalmazottak, magántisztviselőket és a kereskedelmi ifjúságot a könyvelésben, kereskedelmi számtanban magyar és német keresk. levelezésben, váltó — és keresk. ismében a praktikus gyakorlati életre kiképezni. Teljesen új praktikus tanítási módszer. Beiratás és bővebb felvilágosítás július 1. től naponta d. e. 10—12-ig a Herger-féle könyvkereskedésben. Külön gyorsíró-tanfolyam.

Ahol bezárják a kocsmákat.

Szilágy megye valóban elől jár a jó példával: a megye törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet adott ki amely vasárnapokon, Szent Istvánkor, karácsony, husvét és pünkösöd ünnepeinek első napján eltiltja a kocsmák nyitvatartását. A belügyminister ezt a szabályrendeletet most jóváhagyta. Szilágy megye egész területén július 15-én életbelépett az új rend.

Rekord termés. A „Felső Zemplén” írja: „Vármegyénk sok helyén szősoros értelemben rekordtermése lesz. A magyar föld ha kellően megművelik, ha csak lsten csapása nem éri, a legjobb termést hozza. Töke-terebesen például Weinberger Sándor gazdaságában egy magyar holdon a próba cséplések szerint 15 métermázsa buza termett.” Nálunk egy katasztrális holdon átlag 10 métermázsa buza termett.

Uj gyár. Palánkán egy pénzcsoport műszöveggyárat akar létesíteni.

A palánkai járásban a csépléssel a befejezéshez közelednek. Az eredmény közepes, mert a mezei egerek nagy károkat okoztak.

Agysújtotta a villám Opatovác szerénymegyei kis községben a napokban őrjási vihar és eső volt villámlásokkal, melynek két áldozata van. — Ugyanis a nagy szélvihar látára két földművesnő a mezőről hazafelé igyekezett, mikor is hatalmas dörgés közben a villám lesújtott. Az egyik asszony rögtön meghalt, míg a másik két órai szenvedés után meghalt.

Az apatini dalárda a jövő hónap folyamán jubilál. A jubileumot országos dalártnépely keretében tartják meg. A dalosünnep védnökei Schmausz Endre nyug. főispán és dr. Zsbori József orsz. képviselő.

A hordó-hitelesítés az új törvény alapján módosulni fog, de mert sok község nem intézkedett az új rendnek megfelelően, most a minister 1910 évi december hó végeig meghosszabbította a régi hordó-hitelesítők működését.

A zsabai tűzoltó egyesület folyó hó 10-én tartotta tíz évi fennállása alkalmából anyagilag és erkölcsileg jól sikerült ünnepélyét. Nappal tűzoltó próbák, este tánc és tombola mellett mulatott a szépszámu közönség.

Uj százkoronás bankjegy. Az osztrák-magyar bank augusztus 22-én bocsájta ki új százkoronás bankjegyeit, melynek művészi kivitelű rajzát Moser és Schinböck bécsi művészek készítették. A bankjegyben egy női szépség mellképe látható, melynek beállítása modernbb felfogású és izlésebb az eddigi jellegű női arcképnél.

Áthelyezés. Dr. Herman Antal pénzügyi segédtitkár a pénzügyminister saját kérelmére Zomborból a nyiregyházi pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

A kiskéri mezőgazdák önszegélyző egyesülete mint szövetkezet a felszámolást 1910 évi június hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározta.

A honvédelmi minister körrendeletben értesítette a városokat, hogy nem tényleges állományú legénységnek az ellenőrzési szemléi az idén elmaradnak. A tartalékos tisztékek ellenben meg lesz tartva.

Az iskolavonat. Száz aláírással ellátott kérvényt nyújtottak be Óara, Regöce és Vaskut községek a szegedi üzletvezető-séghez. A kérvényezők a baja—zombori vasut vonalán egy új vasut megindítását kérik, amely a községek tanulóifjait reggelként B járára vinné.

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szoppen összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, légységében és olcsóságában.

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, szarvarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Minélzok, kik gőzszuruban szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid használat után lényegesen könnyebbé válnak.
4. Skrofula, mirigyduzzadás, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszerket határozottan utasítsunk vissza.

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára övegenként 4 korona.

A Jó Pajtás e heti száma ismét érdekes tartalommal jelent meg. A címlapján Lampérth Géza verse Pesti kisleány falun. A kik nem látták meg egymást című elbeszélést Abonyi Árpádtól. Dörmögő Dömötör nyaralásának folytatása. Érdekes czikk a repülőgépek összeállításáról: hogyan készülnek a légi járművek Schöpfung Aladártól. Mese az elveszett lórol meg az arcképről Elek nagyapótól. Ozsonna című verses kép Tilnoks Pétertől. Vers Tóth Andortól Vendégvadás cím alatt. Regény Bánk Judit, Dánielné Lengyel Laurától. Képes csali mese a Róka Miska és a csapdák történetéről A bécsi diákok regény folytatása Rákos Viktortól. Szerkesztői üzenetek, rejtvények teszik teljessé a számot. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félve 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a »Jó Pajtás« kiadóhivata a (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.

Kitűnő virágzásu gypajufonoda az összes hozzávaló gépekkel és teljes berendezéssel haláleset miatt eladó. Levelek »Aranybánya« címen e laphoz kéretnek.

Fölvétel a Bohn-féle „Szegedi Deák-Otthonba” mint internátusba.

Az intézetbe fölvételnek a szegedi középiskolák bármelyikébe járó tanulók a f l á s s é s n e m z e t i s é g i k ü l ö n b s é g n é l k ü l, továbbá azok, kik a felső kereskedelmi, polgári avagy felső ipariskolát óhajtják látogatni. — Ellátási díj egész évre 400 korona. Az internátusnak kitűnően berendezett kétemetes palotája van, a hol a növendékek szakszerű felügyelet alatt állanak. — Minden további felvilágosítást készséggel nyújt a tulajdonos

Bohn Károly.

M. K. Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság

MENETRENDJE:

Vukovár-Ujvidék között Naponta péntek kivételével

Le felé	Felfelé
ind. 4:00 reg. Vukovár vasút érke. 6:50 este	
> 4:10 » Vukovár város »	6:35 »
> 4:50 » Bácsujlak* »	5:35 d. u.
> 5:05 » Opatovac* »	5:10 »
> 5:30 » Dunabökény »	4:30 »
> 5:55 » Sárabgrád »	3:55 »
> 6:25 » Ilok »	3:20 »
> 6:35 » Palánka »	3:05 »
> 7:20 » Susek Koruska »	1:55 »
> 7:30 » Bánostor »	1:40 »
> 7:45 » Cerevic »	1:25 »
> 8:00 » Beocsin »	1:10 »
> 8:10 » Ófutam »	1:00 »
érke 8:45 reg. Ujvidék ind. 12:10 d. u.	

*Ladik állomás.

Nincs többé gyomorfájás! A szabadalmazott Kakukfü-keserü (elix fum. off.) háziszser

néhány napi használat után teljesen megszünteti a makacs étvágytalanságot, hányingert, gyomor-idegességet, hűsmeést és mindennemű gyomorfájást. Egy kis üveg ára 80 fill. Nagy üveg 2 kor. — Főraktár:

Hornyák Ferencz Angyal-drogériájában Kecskeméten,
a dohány nagytözsdével szemben.

Főszékküldési osztály: Elix fumar off. export Gödöllő, Szőlő-utca 9.

Övakodjunk az utánzatoktól, csak akkor valódi, ha a kupakon és dugón az »elix fumar off« védjegy rajta van.

Honnan ered e csodás erő?

Az egész ország bámulja Mann csodás tetteit!

A gyógyíthatatlanok belé új bizalmat öntünk. Csodálkozva beszélnek el az orvosok, Mann úr mily egyszerűen kezeli a vakokat, bönákat eredményesen és hogyan nem meg számos beteget a halál karmai közül. Mindenkinék díjmentesen szolgál tanácsal. Ez az úr önként felajánlja ingyen tanácsait. Az orvosok kiváló erejét kikutatni törek szenek.

Nőket, férfiakat, orvosokat lakusokat az ország minden részében, Mann sikerei a legnagyobb bámulatra ejtik. Mann a radi pathia feltalálója. Ez az új sem orvossággal, sem hypnossal sem suggestiv gyógyóddal nem kezeli betegjeit, hanem igen erő fizikai erővel és ezzel kapcsolatosan mágneses tárgyakkal segít rájuk, melyek az élet és egészség elemi alkotórészei. Egy beszélgetés alkalmával, melyet tudósok Mann-al folytatott, utóbbi felkérte őt, hogy beteg olvasóit, avagy olyanokat kiknek családjaiban betegek vannak felszólítsa arra, hogy Mann tanácsait kikérjék.

Géziájamra egy természetes erőt használok, mondá ő, mely igen hatásos, melynek használatát én fedeztem fel és melynek therapiai hatása tagadhatatlan.

Szent kötelességemnek tartom tehát, hogy felfedezésem mel mindenkinék hasznára lehessenek. Kérem adja tudtára olvasóinak, hogy betegség esetén teljes bizalommal irhatnak nekem és én díjtalanul megállapítom a diagnózist minden esetben továbbá elmondom nekik hogyan segítsenek magukon anélkül, hogy otthonokat el kellene hagyni.

Akármiilyen súlyos is a betegség, akármiilyen reménytelennek is látszik az eset, kívánom hogy irjanak nekem és engedjék meg, hogy tanácsot adhassak nekik, mert érzem, hogy a betegekben való segedkezés hivatásom.

Az orvosi szakdolgozóknak, az elért eredmények előidézte feltűnő oly nagy volt, hogy több orvost megbízták azzal, hogy az eseteket megvizsgálják, azokat lehetőleg lelkületesen tanulmányozzák és leírják. A megbízottak közül Dr. W. H. Curtis és L. G. Doane, kiváló hírnevű orvosok, beható tanulmányozás után kijelentették, hogy az elért eredmények megbízható és meglegőhőbbek mint elvártak volna és hogy Mann úr birtokában lévő kiváló erőnek tulajdoníthatók. A Radiopathia általános hatása oly benyomást gyakorolt rajtuk, hogy mindketten lemondták minden más módszerrel és az emberiség érdekében felajánlották szolgálataikat Mann úrnak, a megkezdett műben segedkezendő. Csaka radiopathia feltalálása teszi tökéletes tanulmányozni az orvosi tudományt. Több ezer személy használta fel Mann módszerét, ezek közül egyik rész van, a másik rész béna és süket volt. Egy nagy részük fehérics betegségben és neurastheniában szenvedett, sorvadásban és más gyógyíthatatlannak tartott betegségben, viszont mások vesebajban, idegbetegségben, álmatlanságban, gyenge emésztésben, neuralgiában rheumában, bizonyos női bajokban és mindenféle fajta bajokban szenvedtek. Ha egyáltalában van kilátás, akkor Mann úr még olygyének kezelését is elvállalja, kik a sír szélén állva minden reményüket elvesztették. Azok, kiket az orvosok már feladtak és kiknek állapotát mindenki remény-

G. A. Mann

Radiopathia gyógyezköző feltalálója.

sem engedjék ki látásba reményük, csak Mann úr segedje mentett meg. — Meta Nietzsche Sebmitz i. S. Kreuzstr. 25 írja:

Szemleltem és testileg anyagjólka neurasztemától szabadultam meg és új életet kezdtem. Minden szenvedésem azt halltam: forduljatek Mannhoz. — Meta Nietzsche meggyőződéséhez csak pár hét volt szükséges.

Friedr. Bischoff Altendorf i. W. tudósítja: Amíg az Ön orvossággal használatom állapotom kitűnő, hálgy és megfogalom teljesben elmúlt. — Ezt az urat 4 hét alatt gyógyítottam meg. — Johann Fritzer Penzing írja: 40 évvel ezelőtt nem bírtam hallani, most azonban az őre kálygását is hallom. — E másod eredményt Mana in kezelésé ideje elő.

A radiopathia nemcsak bizonyos fajta betegségnek segít, hanem minden betegség ellen használható, ha a különböző más népes úton készített tabletták keletelm szarát készítették és idejekorán használtatnak. Orvosi kapacitások általában jelen vannak, a konzultációs eszköz léssere. Ha Ön beteg, úgy mindegy mily betegségben szenved, írjon Mann úrnak, írja le a betegség jelenségeit mondja el, mennyi ideje beteg és ő örömet leírja azt az eljárást, melynek Ön hasznát veheti. Ez nem kerül Önnek egyáltalán semmibe és Mana úr mellékelteli fogja pompás könyvének egy példányát a címre: »Hogyan segíthetek magukon és másokon. E könyv megmagyarázza a radiopathia által Mann úr a beteget.

Írjon Mann úrnak, adja meg teljes, pontos címét és lássa el leveleit 80 fillérrel. Cím:

M. G. A. Mann, Abt.

13 rue du Louvre, Boite 92. Páris.

Aki gyomorfájós, bélbeteg
étvágytalan, lesoványodás-
hoz hajlandós használja a számos év
óta jónak bizonyult gyomorsót,
Schumann gyógyszerétől Sto-
ckerauban.

Aki szabályozni és épség-
bent tartani akarja jó
emésztését, használja a Schau-
mann-féle gyomorsót, tapasztalni
fogja, hogy más szerek elenében, mily
jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a
főlöleses gyomorsavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 koro-
na 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák

kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást
teszik, mint a gyomorsó. Ara tarsolyon-
ként 3 phiolával á 10 gyomorsó-pasztil-
ával kor. 1.50. Postai szétküldés legke-
vezebb 2 doboz megrendelésnél —
utánvétel — Schumann gyógyszerész
Stockerauban.

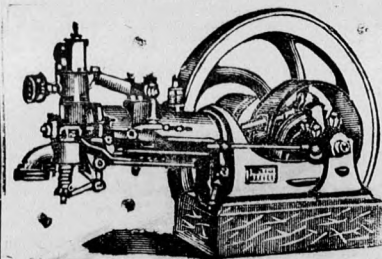
Kapható minden gyógyszerárban.

Magyarországi főraktár: Dr. Egger L. és Dr. Egger J.
gyógyszertára Budapesten.

Nyavalyatörés! Ki nyavalyatörés
görös és más ideges
állapota szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve
kapható a szab. hatályú gyógysz. Majna Frankfur

A Drezdai Motorgyár Részvénytársaság

Németország legrégibb és legnagyobb
motorgyára

szállítja a szakkörökben elismert
Benzin, nyersolaj, gáz, petroleum-
motorokat és lokomobilokat
valamint **szívógázmotorokat.**

Meglepő ujdonság.

UNIVERSAL SZÍVÓGÁZGENERÁTOR.
Üzemköltség óránként és löerónként
csak 1 fill. Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Terézkerút 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás.

Előnyös fizetési feltételek

A me- lencei Ruszánda gyógyiszap fürdőidény meghosszabbítása,

mely 20—25 fürdő használata után biztos eredménnyel gyógyít a legmakacsabb
csontbántalmakat, köszvényes idült ízületi rheumát, scrophulosist minden alakjában, s
minden kenő gyógyimódnak ellen álló bőrbetegségeket. «Psoriasis prurigo» — rendel-
lenes vérzésben szenvedő nők, és idegbetegségeknél a leghiresebb nemzetközi für-
dőket felülmulja, — az ez idei fürdő évadját f. évi szeptember hó 28-ig
meghosszabbítja.

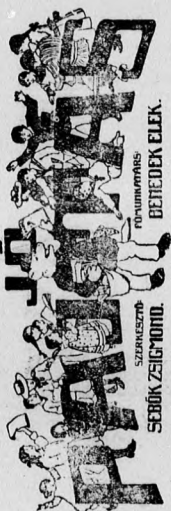
A fürdő telepen van állandó orvosi segély. Gyógyszertár 4 modernen buto-
rozott és berendezett 100 szobából álló szállodai lakások, vendéglő, sörcsarnok, étte-
rem, gyógyterem, kitűnő jó konyha, híres zene, szép arnyas rark, acetylin világítás,
m. kir. posta, távírda és távbeszélő állomás, miáltal a fürdő vendégeknek tekintet-
ben a kényelem biztosítva van.

Prospektusokat és közelebbi félvilágosításokat mindenkinék kívánatra és dij-
mentesen a Ruszánda fürdő igazgatósága szolgált.

A fürdő igazgatóságért Piperszki Kaménko Gránits Milán

ügyvivő.

elnök-igazgató.

A «JÓ PAJTÁS» ezikeit a legjobb írók írják. Miközött kélmán gyök-
ran ír bele elbeszélést. Sebők Zsigmond benne folytatja maczkó-forgókat
Dörnyögő, Domotor, ezimen, Beuedtek, Elek, regényeket, Hákos Viktor
elbeszélést, Szöllös Zsigmond, apó és Moly Zsigmond meséket, elbeszé-
léseket, Schöjfilin Aladár tanúság elbeszéléseit, költőink közül Lévy
József, Ernődi Sándor, Kozma Andor, Ábrányi Emil, Lamperti Géza, stb.
A «JÓ PAJTÁS» szerkesztői iszenetel kedvesek minden gyermeknek.
igazi benső szeretetteljes viszony fejlik ki általuk a lap és olvasói közt.
A «JÓ PAJTÁS» rejtvényeinek megfejtői között értékes könyvjul-
makat sorsol ki.
Károlyosnyra gazdag tartalmú és díszes kiállítás ajándékkal lepi meg
olvasóit. Ez a

A «JÓ PAJTÁS ALMANACHJA»

egy terjedelmes kötet könyv. legjobb ifjúsági írások meséiből, elbeszéléseiből,
egy-ly közömbnyelből, szep lepekkel. Azonkívül kedves kis tárca-
naplót az évre kap minden emzede
A «JÓ PAJTÁS ALMANACHJA»-t és a tárcza-naplót ingyen kap-
minden emzede. azok is, akik a kiadvány lepek az előfizetők sorak.
Előfizetők gyűjteni értékes kedve-menyekben részeseinek.
1. fizetési ára negyvenre 2 korona 50 fillér.
Előfizetéseket elg d is mutaványszámot ingyen küld:

A JÓ PAJTÁS KIADÓHIVATALA:

s a fiók-kiadóhivatal:
Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R. T.
Budapest, VI., Andrássy-út 21.

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Bräusweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagos
szab. chronometer- és mőirás, főtárlálója
a remontoir ingazárknak
stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközütetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci körút 63,
által a legújányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhere-
cséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-
vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aszélékek, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.